

Aquaparkların (Su Parklarının) Planlama ve Tasarım İlkeleri Üzerine Bir Araştırma¹

Emine MALKOÇ²

Erhan Vecdi KÜÇÜKERBAŞ³

Summary

A Study on the Principles of Planning and Designing of Aquaparks (Waterparks)

This study aims at keeping up with the world literature on the subject, and observing the planning and designing characteristics, problems and the possibilities of improvement in these areas in the light of literature gathered by keeping an inventory of the aquaparks in Turkey.

Within the frame of this purpose, 14 aquaparks in Turkey were evaluated as research areas. During the field studies, the situational and physical structures of the selected aquaparks were analysed, their situational contents were investigated, and selection criteria of the locations, venue requirements and designing criteria were determined by closely investigating the examples in the light of the information gathered both from the managers and the visitors of aquaparks

Key Words: Aquaparks, Water Parks.

Giriş

Kişinin yitirdiği yaşam enerjisini kendi arzusuna bağlı olarak yeniden kazanması anlamında kullanılan rekreasyon, insan yaşamının ayrılmaz bir parçası olup, tarihi çok eskilere dayanmaktadır (Köseoğlu ve Özkan, 1981).

Güler, 1978'e göre insanların kendilerince özgür olarak kullanabilecekleri serbest zamanın önemli bir ihtiyaç olduğu görüşünün yaygınlaşması ve uygulamaya konulmuş olması, günümüz gelişmekte olan ve özellikle gelişmiş ülkelerde rekreasyon etkinlikleri olarak yeni yaşam biçimleri yaratmıştır (Karaküçük, 1997).

---

¹ Bu çalışma Emine Malkoç'un Yüksek Lisans çalışmasından derlenmiştir.

² Öğr. Gör., E.Ü.Z.F. Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 35100 Bornova, İzmir.
e-mail: eminemalkoc@hotmail.com

³ Prof. Dr., E.Ü.Z.F. Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 35100 Bornova, İzmir.

Bu yaşam biçimlerini etkileyen rekreasyon uygulamaları hem çeşit hem de katılan insanlar bakımından sürekli zenginleşmiştir (Karaküçük, 1997).

Dış mekan rekreasyon aktiviteleri geçmişte yalnızca halka açık park, rekreasyon alanları ve rekreasyonel amaçlı su kullanımları ile sınırlı kabul edilirken, bu konudaki çağdaş yaklaşımlar, rekreasyon kavramlarını tasarımdan, uygulama ve rekreasyon programlarına kadar geniş bir çerçeve içerisinde ortaya koymaktadır (Altunkasa, 1998).

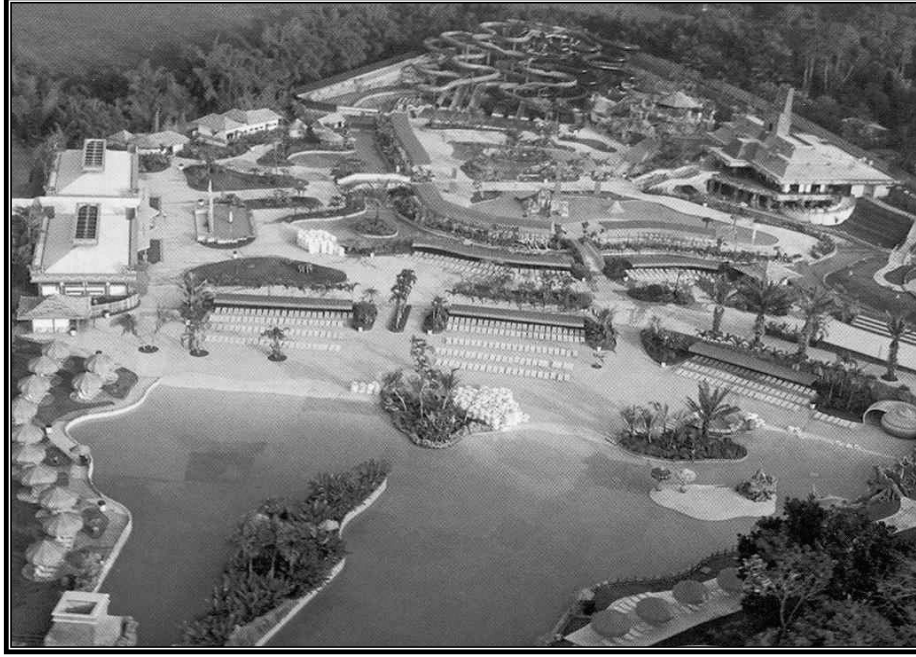
Halkın rekreasyonel gereksinim ve taleplerindeki çeşitlilik, boş zamanlarını değerlendirmesine yönelik etkinliklerine ve bu etkinliklere imkan sağlayan mekanlara yansımış, tarih içinde yaşanan bu değişim yeni rekreasyonel mekanların doğmasına sebep olmuştur.

Aquaparklar da, bu değişen anlayışın bir sonucu olarak hızla yaygınlaşan yeni rekreasyonel mekanlardan biridir.

Aquaparklar; içerdiği suya bağlı çok çeşitli aktivitelerle her yaşta insan grubuna hizmet eden, mekan nitelikleri ve program elemanları bakımından birbirlerinden çok değişik ölçeklerde tasarlanabilen suya dayalı aktif rekreasyonel alanlardır (Şekil 1, Şekil 2) (Malkoç, 2002).

Şekil 1. Waterford Oaks Waterpark (Anonim, 2003)

Şekil 2. Xocomil Waterpark (Anonim, 2001)

Çalışma aquapark kavramını tüm ayrıntıları ile ortaya koyarak konu ile ilgili gerek bilimsel gerekse sektörel gelişmelere ulaşmak, aquaparkların Türkiye’deki envanterini çıkararak mevcut durumundan hareketle elde edilen literatürün de ışığında sorunlarını ve geliştirme olanaklarını saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın literatür bölümünde öncelikle aquaparkların tanımı, tarihi gelişimi, özellikleri, program elemanları, içerdiği su elemanları, yer seçim kriterleri, tasarım kriterleri ile yönetimi konularına açıklık getirilmiş sonrasında dünya ülkelerinde belirli özellikleri yönüyle öne çıkan aquaparklar tanıtılmıştır. Aquaparklarla ilgili organizasyonlara ve sektörlerle de yer verilen çalışmada oluşturulan arazi gözlem formları yardımıyla seçilen aquapark örneklerinin konumsal ve fiziksel yapıları değerlendirilmiş, yer seçim kriterleri, mekan gereksinimleri ve tasarım kriterleri ortaya konularak gelişimini destekleyecek önerilerde bulunulmuştur.

Materyal ve Yöntem

Araştırma materyali; başlıca araştırma alanları ile bu çalışma için özgün olarak hazırlanmış arazi gözlem formlarından ve aquaparkların kavramsal içeriğine ve araştırma alanı olarak seçilen aquaparklara ilişkin her türlü detay çizim, konu ile ilgili çeşitli yazınsal

kaynak ve internet yoluyla elde edilen bilgiler ile çeşitli fotoğraflardan oluşmaktadır.

Araştırma alanları, Türkiye'nin değişik coğrafi bölgelerinde yer alan ve gerek yer seçimi gerekse tasarım kriterleri bakımından birbirlerinden farklı özellikler gösteren 14 adet aquaparktan oluşmaktadır. Bu alanlar; Adaland (Kuşadası), Aquafantasy (Selçuk), Aqualand (Antalya), Aqualife (Marmaris), Aquapark Dedeman (Antalya), Aquapark Dedeman (Bodrum), Aquastarpark (Marmaris), Aquaworld (Kemer), Atlantis (Marmaris), Club Alibey (Manavgat), Water Paradise (Alanya), Watercity (Ankara), Waterplanet (Alanya), Wonderland (İstanbul)' dir.

Araştırma yöntemi ise; konu ile ilgili olarak yapılan literatür çalışması sonucu oluşturulan arazi gözlem formlarının (Çizelge 1, Çizelge 2) seçilen araştırma alanları üzerinde yerinde gözlem, inceleme, analiz ve değerlendirmeler yoluyla uygulanmasından ve elde edilen sonuçların yorumlanarak sonuç ve önerilerin geliştirilmesinden oluşmaktadır.

Çizelge 1. Araştırma alanı gözlem formu (a)

Aquapark Hakkında Genel Bilgiler	
Tesisin Adı	
Adresi	
Telefon numarası	
Web Adresi	
Mevkii	
Tasarımcısı	
Kuruluş Tarihi	
Kullanım Sezonu	
İşletmecisi	
Konumu	
Kullanıcı Kapasitesi	
Personel Sayısı	
Büyüklüğü	
Giriş Ücretleri	
Sezon Dışı Kullanım Olanakları	
Alana Ulaşım	
Peyzaj Mimarının Varlığı	

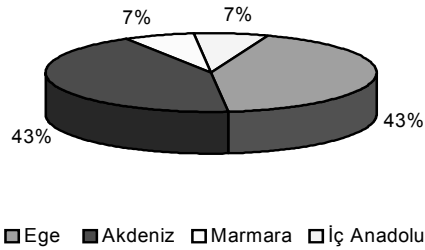
Çizelge 2. Araştırma alanı gözlem formu (b)

Program Elemanları				
Otopark		Güvenlik		
Yönetim Birimleri		Soyunma Birimleri+Duş+Wc		
Sağlık Birimleri		Alışveriş Birimleri		
Yeme-İçme Birimleri		Eğlence Mekanları		
Su Kaydırakları				
Kaydırak Türleri				
Havuz ve nehirler				
Kaydırak Firması				
Donatı Elemanları				
Uygunluk	Nicelik yönünden	Ölçü yönünden	Biçim yönünden	Renk yönünden
Donatı Elemanları				
Çöp Birimleri				
Aydınlatma Elemanı				
Oturma Birimleri				
Bilgi-İletişim				
	Uygun		Uygun Değil	
Bitki Tür Seçimi				
Döşeme Türü				
Tesisin Durumu	Bakımlı		Orta Bakımlı	Bakımsız

Araştırma Bulguları

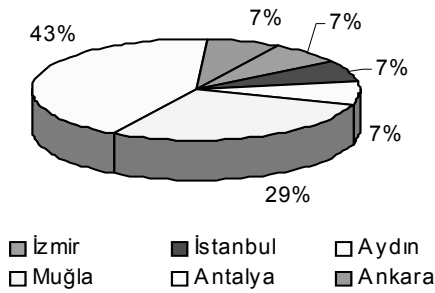
Araştırma alanı olarak seçilen aquaparklar; bölgelere ve illere göre dağılımları, konumları, alan büyüklükleri, tasarımcıları, kuruluş yılları, kullanım sezonları, kullanıcı kapasiteleri, personel sayıları, bünyesinde bir peyzaj mimarının yer alıp almaması, giriş ücretleri, içerdikleri program elemanları, su elemanlarının çeşitliliği ve bu elemanların üretici firmaları, donatı elemanları (çöp kutusu, aydınlatma elemanı, oturma elemanı, bilgi-iletişim levhaları vb.) ile bitkisel materyalin niteliği ve niceliği yönünden değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda çalışma kapsamına alınan aquaparkların hem alanın genel özellikleri yönüyle hem de yer seçimi ve tasarım yaklaşımları yönüyle birbirlerine göre büyük farklılıklar gösterdiği görülmektedir.

Araştırma materyalini oluşturan 14 araştırma alanından %43'ü (6 adet) Ege Bölgesi'nde, yine %43'ü (6 adet) Akdeniz Bölgesi'nde, %7'si (1 adet) Marmara Bölgesi'nde ve yine %7'si (1 adet) İç Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Aquaparkların bölgelere göre dağılımı

Araştırma için seçilen aquaparklardan Club Watercity Aquapark (%7) dışında kalan tüm alanlar Alanya'dan başlayarak İstanbul iline kadar uzanan kıyı şeridinde yer almaktadır (Şekil 4).

Şekil 4. Aquaparkların illere göre dağılımı

Aquaparkların konumları yakından incelendiğinde; %72'sinin turistik potansiyelleri yönüyle öne çıkmış, daha çok tatil amaçlı yerleşimlerin yoğun olduğu yerleşimlerde konumlandırıldığı gözlenmiştir.

Araştırma kapsamına dahil edilen aquapark tesislerinin alan büyüklüklerine bakıldığında; aquaparkların 6.000m² ile 276.000m² arasında değişiklik gösterdiği gözlenmiştir. Kuşadası'nda kurulmuş olan Adaland'ın 276.000m² alanı (mevcut alanının 70.000 m² sini kullanıyor) ile en büyük, Kemer'de kurulmuş olan Aqua World'un ise 6.000m² alanı ile en küçük aquapark tesisi olduğu göze çarpmaktadır. Aquaparkın kurulduğu alanın büyüklük olarak bu denli değişiklik göstermesinde yatırımcının ekonomik yapısının başlıca etken olduğu gözlenmiştir.

Araştırmada 14 aquaparktan yalnızca 11'inin tasarımcı firması hakkında bilgi edinilmiş, bu 11 aquapark tesisinden 10'unun Türk şirketler tarafından tasarlandığı ve şirket bünyesinde peyzaj mimarının yer almadığı saptanmıştır.

Yapılan incelemede; aquaparkların 1992-2001 yılları arasında kurulduğu, Wonderland'in 1992 yılı ile en eski tesis olduğu ve aquaparkların Türkiye'de 1996 yılından sonra yoğunlaşarak arttığı göze çarpmaktadır.

Aquaparkların mayıs-ekim ayları arasında hizmet verdiği bu nedenle açık aquapark niteliği taşıdığı gözlenmiştir. Sadece Wonderland'in yılın 365 günü hizmet verdiği ve sezon dışı kullanım olanağı sunan tek aquapark olduğu görülmektedir. Ayrıca araştırmada tüm aquaparkların özel şirketler tarafından işletildiği de saptanmıştır.

Aquaparkların kullanıcı kapasitelerinin 250 kişi ile 5.000 kişi arasında değiştiği ve bu sayının alan büyüklüğü ile doğru orantılı olduğu saptanmıştır. 276.000 m² alan büyüklüğü olan Adaland'in kullanıcı kapasitesi bakımından en yüksek aquapark tesisi olduğu yine 48.568 m² alan büyüklüğü olan Aquafantasy'nin 4.000 kişi kullanıcı kapasitesinin bulunduğu saptanmış, yapılan araştırmalarda aquaparkların kullanıcı kapasitelerindeki değişikliklerin personel sayılarını etkilediği ve kullanıcı sayısındaki artışın direkt olarak personel sayısına da yansıdığı gözlenmiştir.

Araştırmaya dahil edilen 14 adet aquapark tesisinden sadece %43'ünde (6 adet) peyzaj mimarının çalıştığı, %7'sinde (1 adet) peyzaj mimarının sadece bitkisel materyalin bakımı için belirli sürelerle aquaparka geldiği, %14'ünde (2 adet) de peyzaj mimarının aquapark personeli arasında yer almadığı ancak aquaparkın yönetiminin bağlı olduğu otel ya da şirket bünyesinde yer alıp diğer tesislerin yanında aquapark tesisleri içinde hizmet verdiği saptanmıştır.

Giriş ücretlerine bakıldığında; 14 çalışma alanı içerisinde sadece Wonderland'in ziyaretçilerden saat ücreti aldığı ve bu yönüyle diğerlerinden farklı olduğu saptanmıştır. Adaland, Aquafantasy, Water Planet, Aquapark Dedeman Antalya ve Aqualife Su Oyunları Parkı'nda yerli ve yabancı ziyaretçiler için Türk Lirası (TL) ve Amerikan Doları (\$) üzerinden farklı tarifeler uygulanmaktadır. Club Ali Bey Aquapark'ta ücretler tüm ziyaretçiler için Amerikan Doları (\$) üzerinden alınmakta ve her türlü yeme-içme ücreti giriş ücretine dahil edilmektedir. Çalışma kapsamındaki diğer hiçbir aquaparkta bu tür bir uygulamaya rastlanılmamıştır.

Bütün aquaparklarda giriş ücretleri çocuk (ücretsiz), çocuk (ücretli) ve yetişkin olmak üzere üç kademedede belirlenmiş, ücret alınmayan çocuk ziyaretçilerin yaş aralığı genelde 0-6 yaş olarak kabul edilirken Club Ali Bey Aquapark'ta 0-3 yaş olarak karşımıza çıkmıştır. Aquapark Dedeman Bodrum'da çocukların yanı sıra 60 yaşının

üzerindeki ziyaretçilerden de ücret alınmamakta ve öğrencilere %15 indirim uygulanmaktadır. Ayrıca bazı aquaparklarda sezonluk bilet satışı uygulaması da yapılmaktadır.

Aquaparklar; giriş, otopark, güvenlik birimi, yönetim birimi, sağlık birimi, soyunma odaları, duşlar, wc, yemek yeme birimleri, alışveriş birimleri ve eğlence birimleri gibi bünyesinde bulundurulması zorunlu/gerekli program elemanları yönüyle incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan aquaparkların %43'ünde (6 adet) otoparka, %7'sinde (1 adet) yönetim birimine, %7'sinde (1 adet) güvenlik birimine, %36'sında (5 adet) sağlık birimine, %50'sinde (7 adet) eğlence birimine, %36'sında (5 adet) da alışveriş birimine rastlanılmamıştır (Çizelge 3).

Araştırma alanları içerisinde Adaland, Aquafantasy, Aqualand, Aquapark Dedeman Bodrum, Water Planet bu program elemanlarının tümüne birden sahip aquaparklardır.

Suyla ilişkili aktivitelerin yoğun olması nedeniyle aquaparklarda bulundurulması zorunlu/gerekli program elemanlarından soyunma odası, duş ve wc' nin tüm araştırma alanlarında mevcut olduğu görülmüştür.

Araştırma alanlarının tümünde yemek yeme işlevi üstlenmiş bölümler mevcut olmakla birlikte bu bölümlerin nitelikleri aquaparktan aquaparka değişiklik göstermektedir.

Club Watercity Aquapark'ın giriş bölümünde ziyaretçilerin yararlanması amacıyla oluşturulmuş çocuk bakım odası çalışma alanları kapsamında incelenen aquaparkların hiçbirisinde gözlenmeyen farklı bir bölüm olarak dikkati çekmektedir.

Araştırma alanlarından 5 adedinde %36'sında (5 adet) sağlık biriminin bulunmaması bu konunun yeterince ciddiye alınmadığını göstermektedir.

Bu araştırmadan çıkan bir diğer sonuca göre araştırma alanlarının %50'sinde (7 adet) eğlence birimi bulunmamaktadır. Aquaparklarda bulunan su elemanları akşam saat 18.00 ya da 19.00' a kadar hizmet verdiği için eğlence alanlarının yokluğu bu alanların akşam saatlerinde kullanımını engellemektedir.

Çizelge 3. Program elemanları yönünden aquaparklar

	Adaland	Aquafantasy	Aqualand	Aqualife	Aquapark Antalya	Aquapark Bodrum	Aquastarpark	Aqua World	Atlantis	Club Ali Bey	Water Paradise	Watercity	Waterplanet	Wonderland
Otopark	✓	✓	✓			✓		✓	✓			✓	✓	
Yönetim Birimi	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Soyunma Odası + Duş	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Giriş + Güvenlik Birimi	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Sağlık Birimi	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓			✓	✓	
Yemek Yeme Birimleri	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Eğlence Birimleri	✓	✓	✓		✓	✓					✓		✓	✓
Alışveriş Birimleri	✓	✓	✓		✓	✓		✓			✓	✓	✓	

Araştırma alanları aquaparkların mekan özelliğini belirleyen ve aynı zamanda en önemli program elemanları olan su elemanları (kaydıraklar, havuzlar ve nehirler) yönünden incelendiğinde üretici firmaların tasarım yaklaşımlarındaki farklılıklar nedeniyle tiplerinin ve kurulduğu alanın büyüklüğü nedeniyle de sayılarının çok değişiklik gösterdiği saptanmıştır.

Ayrıca araştırmada 14 aquaparktan 10'unda Türk şirketleri tarafından üretilen su elemanlarının kullanıldığı saptanmıştır.

Donatı elemanlarının alana uygunluğu, niteliği ve yeterliliği yönünde yapılan araştırmalar, donatı elemanlarının seçiminde alanın genel tasarım yaklaşımının göz önüne alınmadığını ve seçilen elemanların fazla nitelikli olmadığını göstermiştir.

Aquaparklarda çöp kutusu olarak çoğunlukla pişmiş toprak malzemedен imal edilmiş çömlöklere yer verilmiş, plastik malzemeli ya da ferforje demir aksamlı çöp kutularına da rastlanılmıştır. Çömlöklere kullanımının hem estetik görünüşleri hem de aşırı ısınmadan ve sigara izmaritlerinden kaynaklanabilecek yangın olaylarının önlenmesi yönüyle de faydalı olduğu görülmüştür.

Aquaparklarda kullanılan aydınlatma elemanlarının seçiminde öncelikle aydınlatma işlevinin düşünüldüğü estetik görünüşlerinin dikkate alınmadığı görülmüş, aquaparkların birçoğunun akşam

saatlerinde kullanılmaması nedeniyle de gece aydınlatmasına gerek duyulmamıştır.

Aquaparklarda suya dayalı aktivitelerin yoğun olduğu bölümlerde plastik malzemeden üretilmiş, beyaz renkli oturma elemanları yer alırken alanın diğer bölümlerinde ahşap ve demir aksamli estetik yönü öne çıkan oturma elemanlarına yer verilmiştir.

Araştırma alanlarının bilgi-iletişim levhaları yönünden eksikliklerinin bulunduğu alanda sadece su elemanlarına yönelik uyarıcı ve açıklayıcı levhalara yer verildiği gözlenmiştir.

Araştırma alanlarının genelinde bitkisel materyalin gerek tür çeşitliliği ve bulunduğu coğrafyaya uygunluk açısından gerekse alanın topoğrafik yapısına uygunluğu ve alan içerisindeki dağılımları açısından sorunlar yaşadığı gözlenmiştir.

Aquaparklarda çok çeşitli zemin kaplamasından yararlanıldığı özellikle suyla ilişkili bölümlerde yürüme emniyeti düşünülerek yüzeyi pürüzlü olanlarının tercih edildiği gözlenmiştir. Su elemanlarından uzakta kalan bölümlerde oluşturulmuş geniş çim yüzeylerin, daha doğal olmaları nedeniyle ziyaretçilerin oldukça ilgisini çektiği gözlenmiştir.

Tartışma

Aquaparkların dünyadaki durumuna bakıldığında geçmişinin 1980'li yıllara dayandığı, mekan özellikleri ve tasarımlarındaki çeşitlilik yönüyle de diğer birçok rekreasyonel mekana alternatif olabilecek durumda olduğu görülmüştür. Yapılan araştırmada Türkiye'deki ilk aquaparkın 1992 yılında kurulduğu ve günümüze değin sayılarının hızla arttığı saptanmıştır. Kavram olarak yeni ve farklı bir mekan olan aquaparkların, Türkiye'deki örneklerinin sayı olarak her geçen gün artış göstermesine karşın mekansal özelliklerinin benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Bu nedenle rekreasyonel bir mekan olarak kendilerinden beklenen işlevleri yerine getirebilmeleri için daha özgün tasarım yaklaşımlarının hedeflenmesi ve birbirlerine göre ayırt edici özelliğe sahip olmaları gerektiği sonucuna varılmıştır.

Türkiye'deki aquaparkların fiziksel planlaması, tasarımı ve uygulamalarını kontrol konusunda yetkili hiçbir resmi kurumun bulunmadığı, ilgili yasa ve yönetmeliklerde aquaparkların bir kullanım /mekan tipi olarak yer almadığı görülmüş ayrıca aquaparkların gerek yer seçimi gerekse tasarımı konusunda belirlenmiş hiçbir standart olmadığı gibi aquaparkları ne kuruluş aşamasında ne de işletme aşamasında denetleyen bir kurumun bulunmadığı da saptanmıştır. Aquapark tesislerini denetleyen bir sistemin olmaması işletmelerin

tamamen ticari mantalite ile olaya yaklaşımlarına bu da birbirlerinden bağımsız aquapark tesislerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu nedenle öncelikle denetleme konusunun açıklık kazanması ve aquaparklara yönelik standartların geliştirilerek mekansal kalitenin sağlanmasının gerekli olduğu ortaya konulmuştur.

Ülkemizdeki aquaparkların çoğunlukla turistik potansiyelleri yönüyle öne çıkmış tatil amaçlı yerleşimlerin yoğun olduğu kıyı şeridinde kurulduğu ve tümünün özel şirketler tarafından işletildiği saptanmış bu da aquaparkların turizm açısından ne denli önemli olduğunu göstermiştir. Ülkemizin elverişli doğal koşulları göz önüne alındığında, aquapark kullanımlarının yerel yönetimlerce desteklenerek turizme katkılarının sağlanması, gerek yazılı gerekse görsel basında tanıtımına önem verilerek bu konuda yapılan çalışmaların desteklenmesi ayrıca konunun ilgili bilim dallarınca ele alınarak yer seçimi, tasarımı, kuruluşu ve işletmesi konusunda uzmanlaşmanın sağlanarak bilimsel gelişmelerin sektörel hayata yansıtılması ülke ekonomisinin olumlu gelişmesi açısından son derece yararlı olacağı düşüncesine ulaşılmıştır.

Özet

Bu araştırma; konuyla ilgili dünyadaki literatüre ulaşmak, Türkiye'deki aquaparkların envanterini çıkararak elde edilen literatür ışığında bu alanların planlama ve tasarım özelliklerini, sorunlarını ve geliştirme olanaklarını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu amaç çerçevesinde Türkiye'deki 14 adet aquapark araştırma alanı olarak değerlendirilmiş, alan çalışmaları sırasında seçilen aquaparkların konumsal ve fiziksel yapıları analiz edilerek, mekansal içeriği sorgulanmış, gerek aquapark işletmecileri gerekse ziyaretçilerden alınan bilgiler ışığında örnekler yakından incelenerek yer seçim kriterleri, mekan gereksinimleri ve tasarım kriterleri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aquapark, Su Parkı.

Kaynaklar

- Altunkasa, M. F. 1998. Rekreatyonel Planlama Organizasyonu. (II. Basım). Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Genel Yayın No:54, Yardımcı Ders Kitapları Yayın No: B-4, 99 s.
- Anonim, 2001. Whitewater West Industires Ltd., The Waterpark Guide.
- Anonim, 2003. The Oakland Post, 5 February 2003, Images, Oakland University.
- Karaküçük, S. 1997. Rekreatyon Boş Zamanları Değerlendirme Kavram Kapsam ve Bir Araştırma.(Geliştirilmiş II. Baskı). Seren Ofset, 373 s.

- Köseoğlu, M. ve B. Özkan. 1981. Rekreatyonel Yönden Peyzaj Değerlendirme Yöntemleri. 5 Haziran Dünya Çevre Günü Değişen Çevre Kavramı ve Planlama Sempozyumu, Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi 4-5 Haziran, T.C. Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Şehir Planlama Bölümü, 6 s., İzmir.
- Malkoç, E. 2002. Aquaparkların (Su Parklarının) Planlama ve Tasarım İlkeleri Üzerine Bir Araştırma. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.